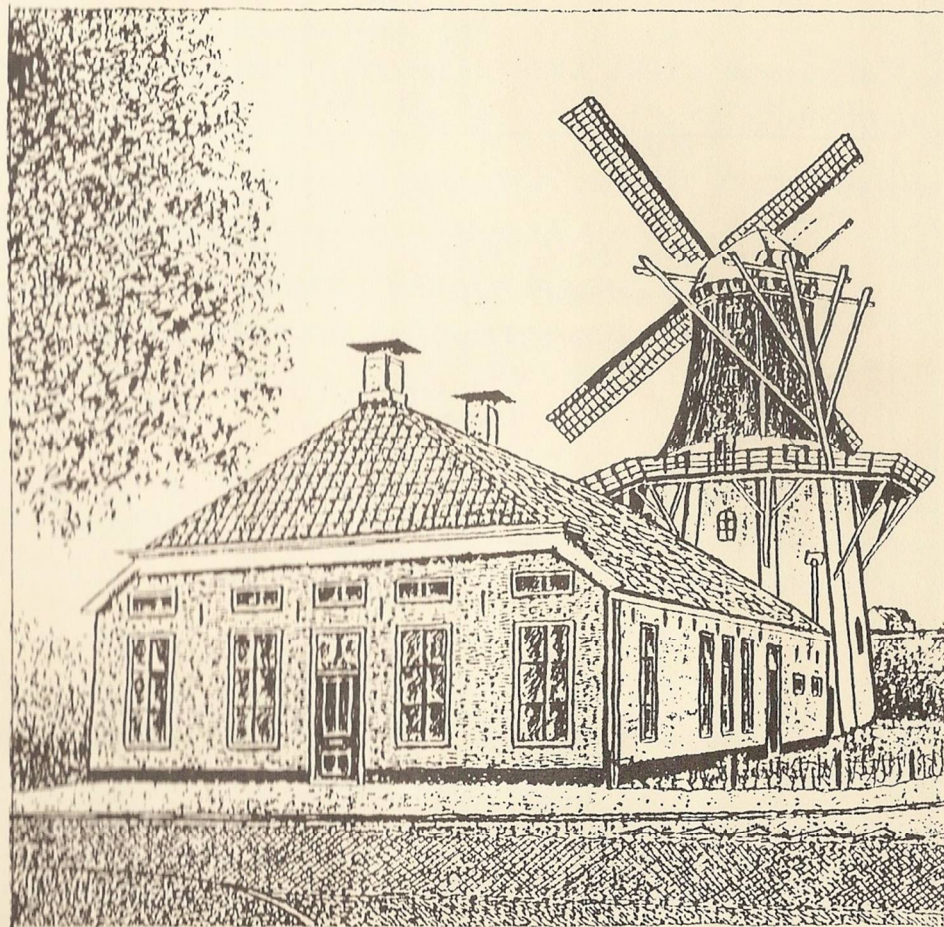

MOLENMAKERS-
BEDRIJF

Roemeling
en
Molema

Kerklaan 5, Scheemda
Telefoon 05979-1660

MULDERSNIJS

MOLENWERK GROEP OOST-GRONINGEN

MULDERSNIJS.

Mededelingenblad van de:

Stichting Molenwerkgroep Oost Groningen.

Secretariaat: Hamrikerweg 56-9943 PB-Nw Scheemda.

Muldersnijs verschijnt 4x per jaar en wordt mede mogelijk gemaakt door onze adverteerders.

Redactieadres: F.Clockstraat 162-9665 BJ-Oude Pekela

REDACTIELEDEN.

Sietske Bezema-Tel	Bert Schaafsma
Bertus Buiskool	Hans Tiddens
Gerda Koster	Bas Hoogstraten
Bé Oomkens	Grieto de Vries

BESTUURSLEDEN:

Voorzitter	K.Strijk
Secretaresse	E.Bartelds
Penningmeester	G.G.I.Koster-Westervaarder
Leden	S.Bezema-Tel
	M.Venhuizen.
	D.J.Tinga
	G.J. de Vries
	H.Bossen

POSTBANK: 3025139

Postbus 47-9695 ZG-Bellingwolde.

BIOTOOPWACHT:

B.Oomkens. Nassaustraart 65. 9675 EN Winschoten.

INSTRUCTEURS:

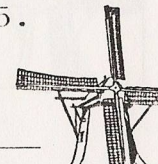
L.E.Buiskool	G.G.I.Koster-Westervaarder
R.L.Lemminga	B.Oomkens
D.J.Tinga	

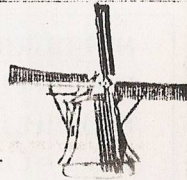
ILLUSTRATOR:

André Schuthof

De redactie behoudt zich het recht voor om de aangeleverde copy niet te plaatsen of in te korten.
Negende jaargang - nummer 34 - 14 juni 1995.

Volgende copy voor 1 sept. 1995.

Toestand de "Onrust" te Oude Pekela.

23 mei commissie vergadering.
Begrotings voorstel.

87.000 =

SPREEKRECHT.

—Hiervan is door mij gebruik gemaakt.

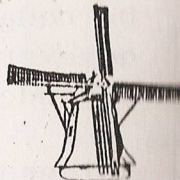
30 mei uitspraak.

215.000 =

Nu.

Nog een ton te kort. ZUCHT.

AKTIES VOLGEN !!!!! (wordt vervolgd)

NAPOLEON EN DE MOLENS.

Op school hebben we allemaal wel gehoord van de republiek van de 7 Verenigde Nederlanden, de Franse tijd en de Nederlandse eenheidsstaat zoals we die nu kennen. Voor de Franse tijd was het platteland een achtergebleven gebied. De Fransen probeerden de toestand te verbeteren, onder meer door de aanleg van wegen. Langs deze wegen werden veel eikebomen geplant met de bedoeling ons land zelf in de behoefte aan goed timmerhout te laten voorzien. Veel van de bomen zijn gekapt. Helaas meent men nu dat bomen geen produkt zijn maar alleen dienen voor stoffering van het landschap. Net t.a.v. molens moet men uitgaan van de bedoelingen van de planters. De bewering dat sommige bomen ouder zijn dan de molen in die buurt snijdt geen hout.

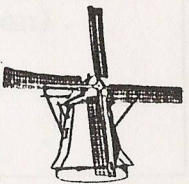
Bé Oomkens.

BESTEMMINGSPLAN VRIESCHELOO.

Op 22 mei j.l. is mw. mr. Michaël van het Bureau Adviseur van de Raad van State in Vriescheloo geweest op de situatie ter plekke te bekijken. Harm Prenger en ik hebben geprobeerd haar duidelijk te maken dat de omgeving in de loop der jaren voor de windvang en het zicht op de molen veel ongunstiger geworden is, o.m. door boomplanting op de erven en vroegere moestuinen en de steeds hoger groeiende bomen langs de Wedderweg en vooral de Eikenlaan. Zij brengt advies uit aan de Raad van State die binnenkort een hoorzitting houdt en daarna de definitieve uitspraak doet. Ik ben hoop volgestemd.

Er is nieuwe jurisprudentie over een soortgelijk geval.

Bé Oomkens.

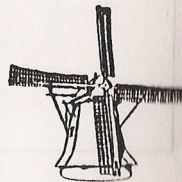

ONDERHOUDSARME MATERIALEN.

Onlangs was ik in de gelegenheid een excursie mee te maken naar 3 Friese molens, voorzien van zelf-zwichting en gedeeltelijk Dekkerwieken. Er is daar veel gebruik gemaakt van hardhout en roestvast staal i.p.v. gewoon ijzer. Bovendien waren de kleppen gemakkelijk uit te nemen voor reparaties en het verven. De scharnierpennen zitten niet aan een U-vorm maar aan een 1x omgezette strook roestvast staal. Ook bouten en moeren zijn roestvast. Verzinkt staal blijkt zich in de praktijk niet zo goed te houden als roestvast staal. De heklatten en de kleppen van De Zwaluw te Birdaard zijn niet geverfd. Deze houden zich tot dusver niet slechter dan vergelijkbare geverfde. Het uiterlijk is dan wel niet zo mooi, maar het gaat in de eerste plaats om het behoud van de molen. En aangezien het geld schaars is moet elke kans op besparing van onderhoud worden aangegrepen. Een paar jaar geleden zag ik in Denemarken ook molens met ongeverfd hout. Het leek trouwens wel alsof het hout behandeld was met een conserverend middel.
Bé Domkens.

RESTAURATIE WINSCHOTER MOLENS.

Volgens het ontwerp-meerjarenprogramma 1996-2001 wordt het restauratiebudget vanaf 1997 gereserveerd voor de 3 Winschoter molens. Voor alle 3 molens ligt een restauratieplan klaar voor indiening bij de RDMZ betreffende een aantal onderdelen waarvan de herstel bij de vorige restauratie niet urgent was. Van molen Dijkstra is inmiddels het dakleer op de kap vernieuwd. Een deel van het dakhout moest ook vervangen worden. Er is overleg geweest over het verfwerk; in eerste instantie van molen Edens.

WAAR BLIJFT HET GOEDE GELD ?

Kort geleden is er op TV een grote ledenwerfactie geweest voor de Vereniging Natuurmonumenten. De campagne werd ondersteund door pagina-grote advertenties in kleur. Volgens een bericht in ons Groninger Dagblad heeft de actie 76.000 nieuwe leden opgeleverd, goed voor een contributie van f.2½ miljoen. De kosten hebben ruim f.3 miljoen bedragen, waarvan meer dan één miljoen moet worden betaald aan de TV-bedrijven van Joop van den Ende en John de Mol en bijna hetzelfde bedrag voor de advertenties. Volgens mij zit er wel iets scheef !
Bé Domkens.

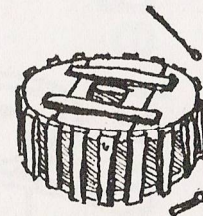
Wist u dat:

Floris molens gaat schilderen (via JWG).

Jan kattedwaad heeft uitgehaald,
(Luiwerk in Niebert bedienen zonder te vragen en het luitouw er om heen laten slaan).

Pokhout net zo zwart is als ebbenhout.

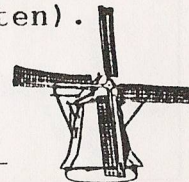
Er soms getrommeld moet worden om te vangen, vangtrommel.

Derk Jan in kaki overall op verjaardagsvisite gaat.
(23-4 in Noordbroek)

Eb en vloed ook in een polder voor komt.

De "Westerse" dit kan veroorzaken (De molen draait zoveel water weg dat we even moesten wachten).

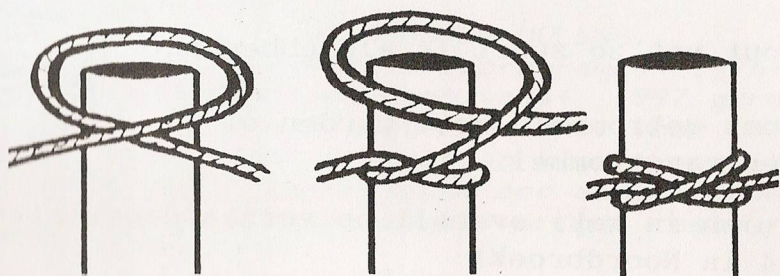

Hierbij zal ik mij nog even voorstellen als nieuwe secretaresse van de Molenwerkgroep.

Ik heb enkele jaren geleden een poosje de opleiding gevolgd. Helaas ben ik er mee moeten stoppen in verband met hoogtevrees. Doordat ik getrouwd ben met Hans Tiddens, molenaar van "de Dellen", ben ik wel altijd bij de Molenwerkgroep betrokken gebleven.

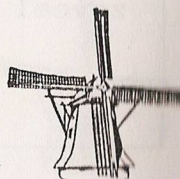
Hans en ik zijn nu bezig het proefmodel van de Tjasker (schaal 1:2) op een van de molens van de Molenwerkgroep te krijgen. Het model staat nu nog in Veendam, bij het Conseveringsatelier waar Hans werkt. De mondelinge toestemming is er al, het moet alleen nog schriftelijk afgehandeld worden.

Ernestine Bartelds.

Antworp.

Alleen gebruiken, als er aan 2 kanten kracht op een touw komt te staan. Anders werkt hij zich los!

Voor u gelezen:

Het afscheid van een molenaar uit één stuk

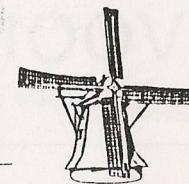
Waterschap stuurt molenaar met pensioen

Wiekenkruis stokt door

hoge bomen

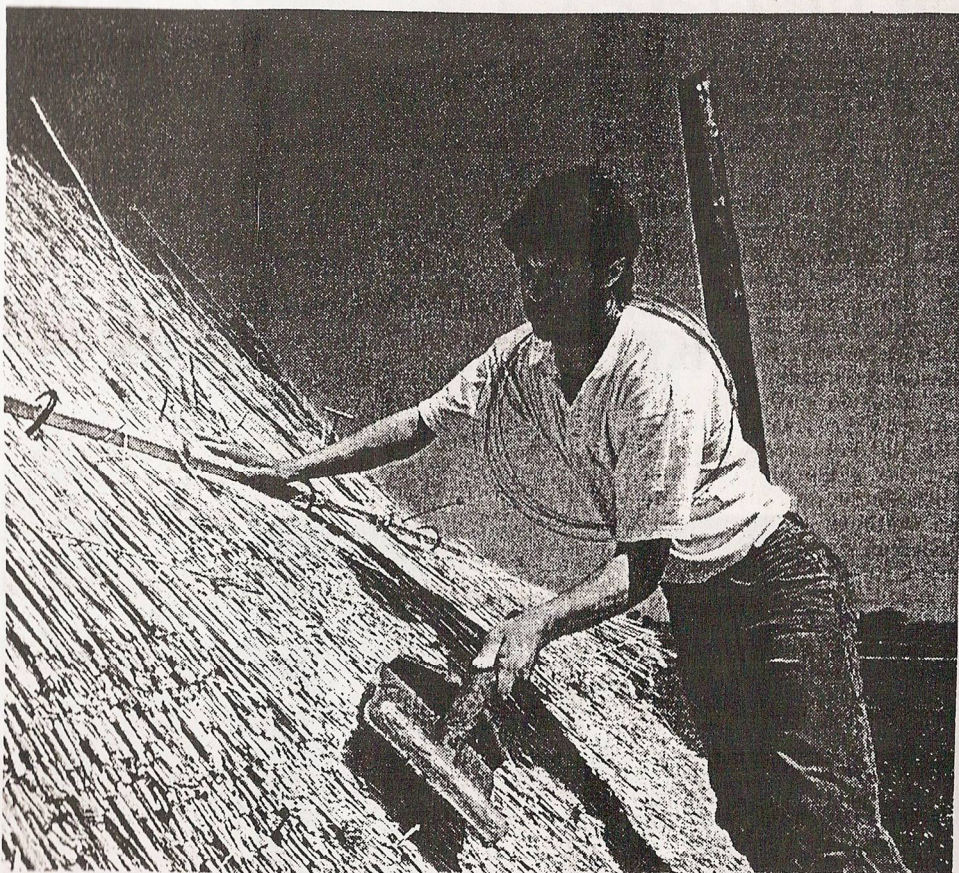

■ Hoge bomen vangen de wind weg voor de molen van Ter Haar.
© Hans Banus

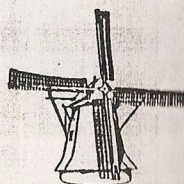

Voor u gelezen:

Molen in Kaapstad onder Groningse handen

Bijzondere klus voor rietdekker

VOORJAARSEXCURSIE 8 APRIL 1995.

Om 8.05 uur vertrokken we volgens traditie vanaf "Molen Berg" te Winschoten.

We waren deze keer met 8 personen voor een excursie in onze eigen provincie, om daar enkele interessante molens te bekijken.

Opvallend was het dat er deze keer weinig mensen mee gingen.

De lucht was zwaar bewolkt en de wind was NW-6/7. Via Scheemda, Noordbroek, Slochteren en Schildwolde gingen we als eerste naar de koren-houtzaagmolen "De Fram" te Woltersum.

Bij aankomst zagen we dat de molen in de rouw stond omdat er iemand uit het dorp overleden was.

De deur was nog gesloten zodat we eerst maar even rond de molen liepen, hetgeen de aandacht trok van een van de vlak bij wonende molenaars.

Zijn jullie vrijwillig molenaars?, vroeg hij.

Dat valt me namelijk op aan de manier waarop jullie om de molen lopen en kijken.

Dus dat sprak voor zich.

"De Fram" is een achtkantstellingmolen met vier fokwieken met zelfregelende kleppen, die, afhankelijk van de wind, open en dicht gaan d.m.v. een veerreguleur.

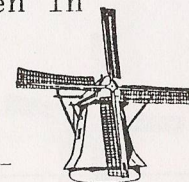
Ook werden we in de gelegenheid gesteld om te kruien met een kruiwier.

Deze molen is uitgerust met een neuten kruiwerk.

De molen werd op het westen gezet ondanks de noordwesten wind omdat het nogal hard woei die dag.

In de molen bevindt zich 1 koppel maalstenen en 3 zaagramen.

Nadat de vang gelicht was zagen we de zagen in werking gaan.

Nu konden we zelf zien hoe het is als een echte zaagmolen in bedrijf is.

Vrijwilliger Sytse Pot vertelde veel over het gebeuren in en om de molen.

Even na de klok van 10 uur werd de tocht voortgezet via Ten Boer, Bedum, Onderdendam en Winsum naar Garnwerd.

Hier zagen we "De Meeuw" met blote benen 50/60 enden draaien.

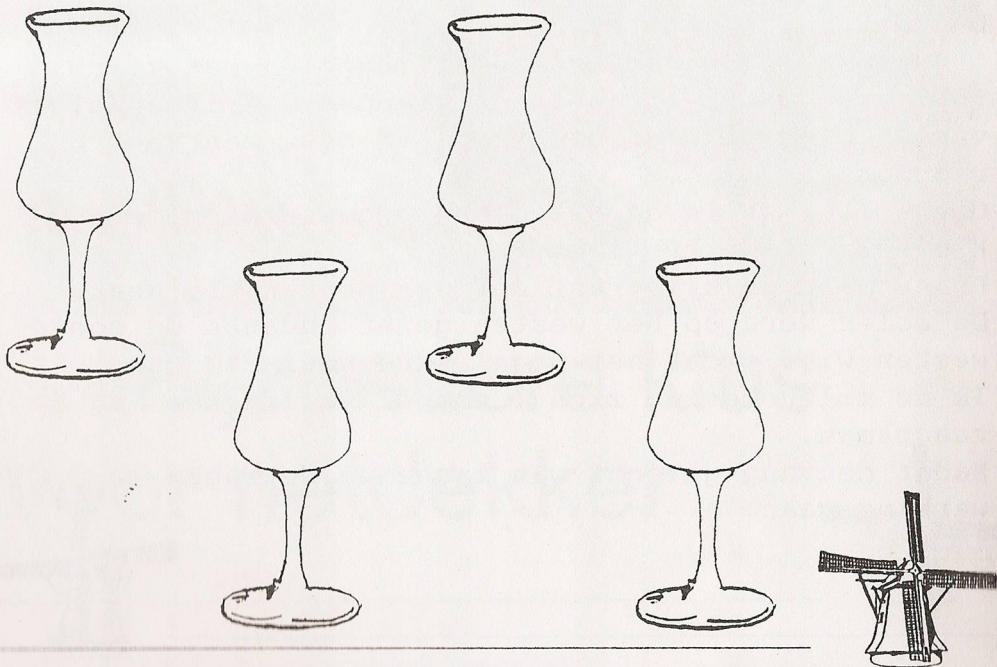
Deze achtkantstellingmolen heeft 2 koppels stenen en een gevlucht van 19 meter.

Opvallend was de hooggelegen kapzolder waardoor een hanetree overbodig was.

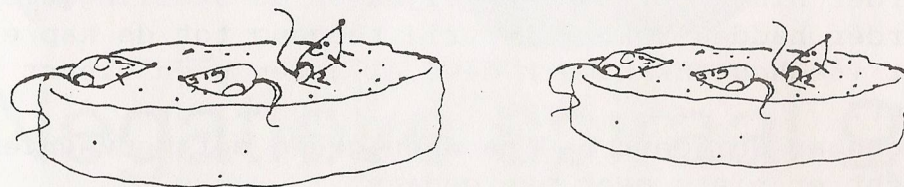
Het gat in de pen van de bovenas maakte ons duidelijk dat de molen vroeger zelfzwiching heeft gehad.

Na enkele inkopen was het tijd voor onze middagpauze in Café Hammingh.

Hier ontstond mede dankzij de BERENBURGER een zeer goede sfeer.

Dit verschilde evel's waar (brabants) van tafel. De molen werd in de vreugd gezet en we werden van beschuit met muisjes voorzien, omdat de café baas vader van een zoon geworden was. Zoiets was in Nieuw Scheemda ook al voorgevallen.

Na een wandeling door het dorp werd de reis om 13.00 uur voortgezet.

We gingen via Feerwerd waar de "Joeswerd" stevig aan het malen was.

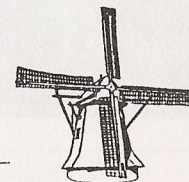
We gingen richting Oldehove en via Grijpskerk en Boerakker naar Niebert alwaar de enige zeskant van de provincie bezocht werd.

Hier ontbreken 2 stijlen, 1 legeringsbalk op het spilkalf zodat de koningsspil gewoon op de legeringsbalk staat.

Hierdoor is de constructie zwakker maar er is zeker niet minder ruimte doordat de velden groter zijn. Voordeel is echter dat de bouw goedkoper is want er is minder materiaal nodig.

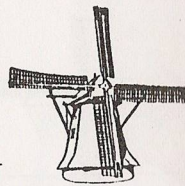
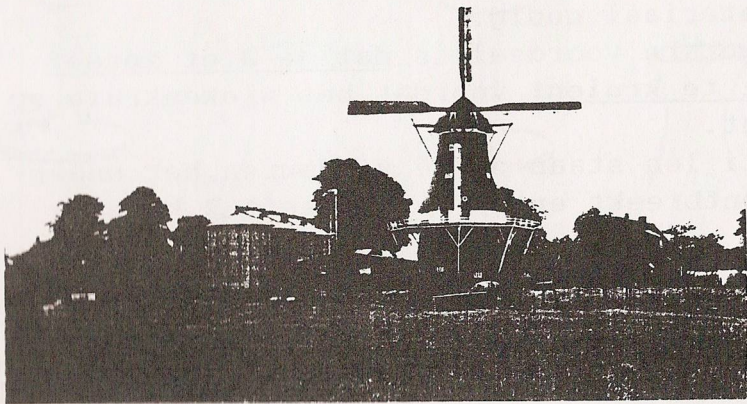
Maar het grootste voordeel is dat je niet zoveel velden hoeft te kruien! voordat het wiekenkruis op de wind staat.

De zeskantstijlen staan op de veldmuren, het onder-tafelement ontbreekt en de molen heeft 2 koppels stenen.

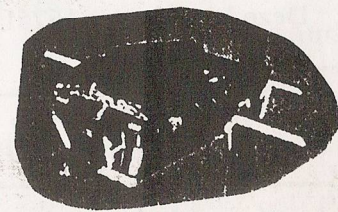
Nu gingen we via Leek en Roden naar Norg voor bezichtiging van de molen met Bilau wieken. Maar wat een tegenslag. Het dakleer was zo slecht dat er zwam aan de binnenroede ontstaan was. Gelukkig niet overal. Verder hing de staart al bijna op de stellingdelen. Verder hadden de vogels vrij toegang tot de kap en het voeghoutenkruiwerk deed al jaren geen dienst meer. Eigenaar Snijders had na onenigheid met Monumentenwacht er niets meer aan gedaan. Zij weet 'n het beter, herhaalde hij een aantal keren. De andere reeds gepasseerde molen van Norg "Noorderveld", verkeerde in een goede staat. Zo gaat de laatste molen met Bilau wieken een onzekere toekomst tegemoet. Hier werd de excursie afgesloten en keerden we terug naar Winschoten. Ondanks het matige weer, maar met veel wind, was het een hele gezellige en leerzame dag.

Wim van Rheen.

Eenrumer Lelie bloeit

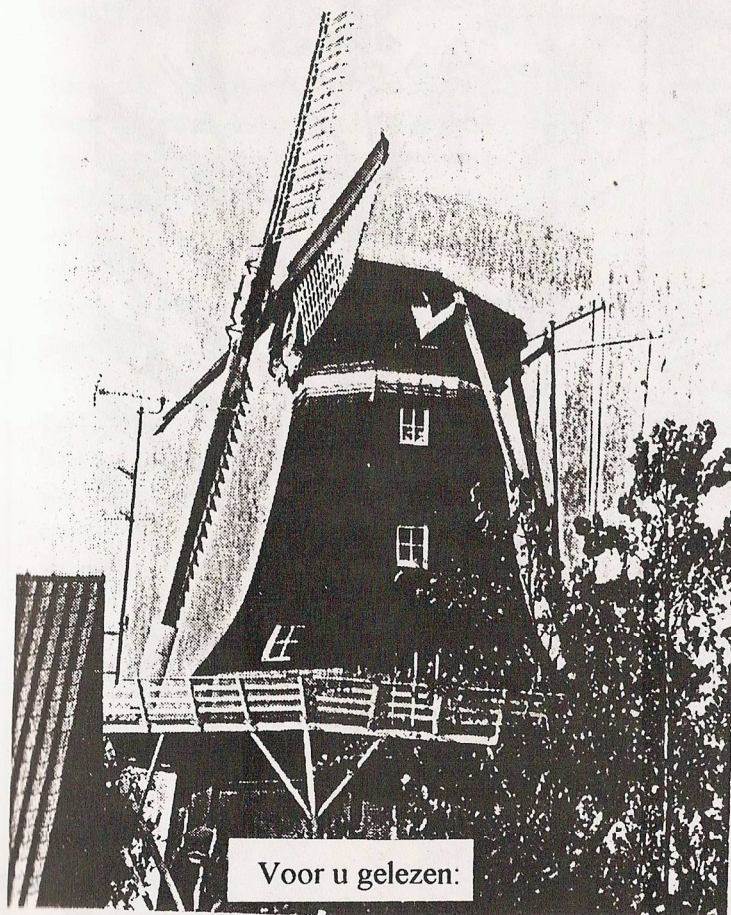
weer op

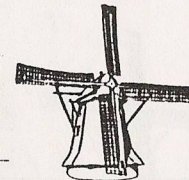
Negatieve spiraal

in

onderhoud molens

Voor u gelezen:

Windmolenpark. Iets nieuws? Hoezo?
Deze kaart is van 1575!

Soms.....

Soms gaat een heel leven in een paar maanden aan je voorbij.

Zo ook de afgelopen maanden.

Eerst was er de geboorte van Matthijs Tiddens,
De oergezonde zoon van Hans en Ernestien.
Natuurlijk onze felicitaties en de wens dat hij mag
opgroeien tot een boom van een vent (makkelijk voor
het kruien).

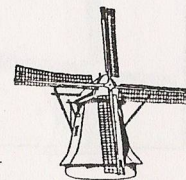
Daarna de 80ste verjaardag van Lemminga.
Een heuse happening voor ons tachtig jarige erelid
in Noordbroek op de "Noordstar".
Lekkere hapjes en drankjes, gezellige sfeer en mooi
weer.

Toen het overlijden van Flip Koster.
Gerda en Karin, sterkte.

Tot slot het huwelijk van Henk en Eugenie.
Stralend weer en een stralend bruidspaar.
We hebben genoten van een ontroerende ceremonie en
een heerlijke zonnige middag in Onstwedde.
Samen.....heel veel geluk voor de toekomst.

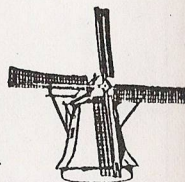
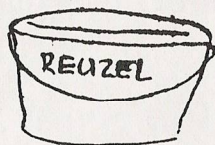
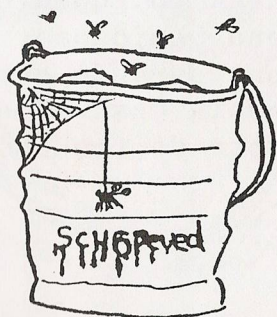
Voor iedereen.....

Een prettige en ontspannen vakantie.

Vind u ook niet dat:
als u een gastmolenaar op uw molen krijgt
de molen schoon moet zijn en
dat de molen te kruien moet zijn?

WIST U DAT.....

Wist U dat er in het vorig nummer geen wist U dat aanwezig was.

Nu de inhaalslag volgt.

Molenaars ook in een fles kunnen malen: Flesmolens
Vlierden
Rekken

Zij er ook uit kunnen drinken.

Een hoop molens "De Hoop" heten.

Hoop doet leven, maar ook een beltmolen is. (te Made prov. Nrd.Br.)

Grieto meer dan ooit naar de molen gaat.

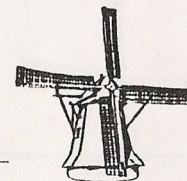
Grieto vraagt al aan Lucas wanneer hij examen doet; hij deed dit op de verjaardag en met velen want hij had er extra mannetjes voor (6).

De korenbloem nieuwe zeilen heeft.

Veel mensen ze voor gehangen hebben.

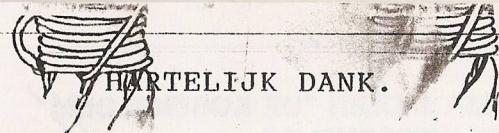
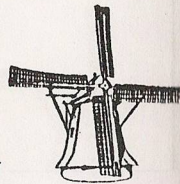
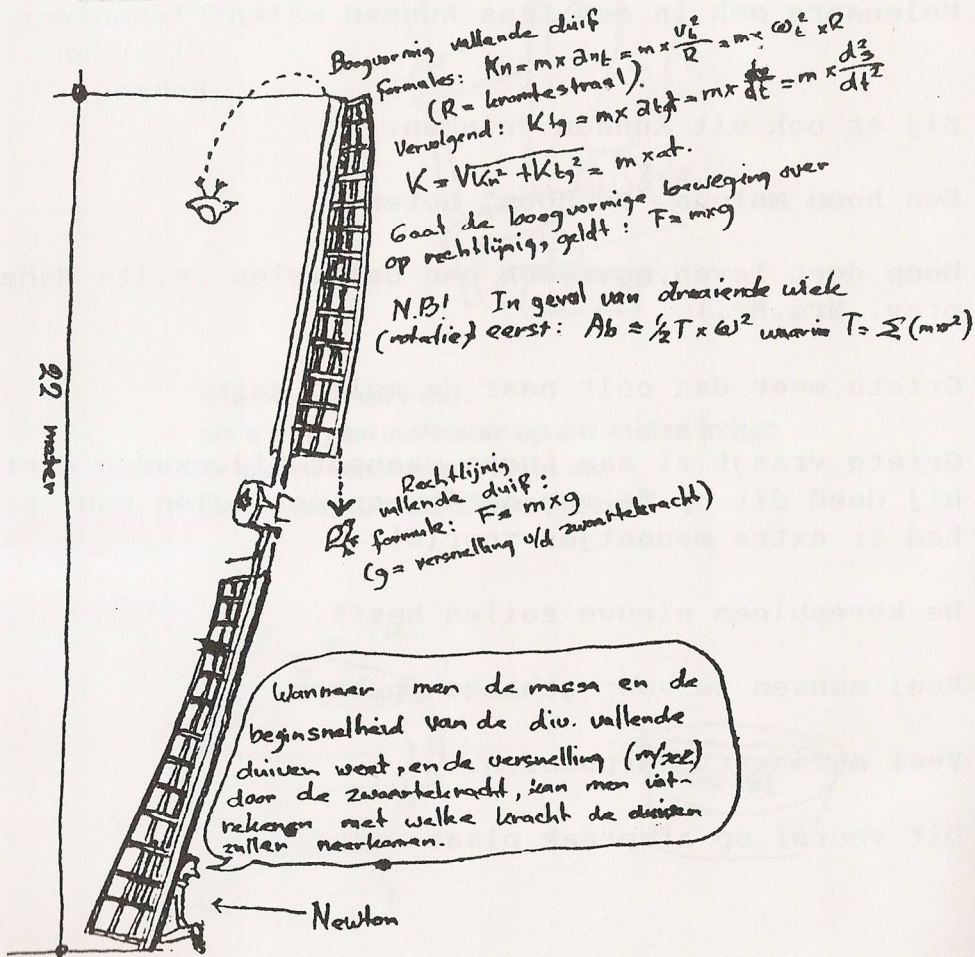
Veel molenaars carpooien.

Dit vooral op afspraak plaats vindt.

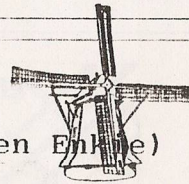

WIST U DAT.....

Klaas met duiven draait en wel eens duiven maalt.
(er viel bij het afzeilen een stuk blad + duif omlaag
toen het wiekenkruis draaide).

HARTELIJK DANK.

Hierbij wil ik bedanken: (ook namens Jan en Enkje)

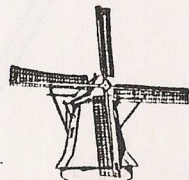
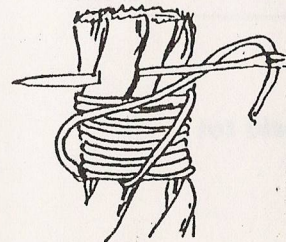
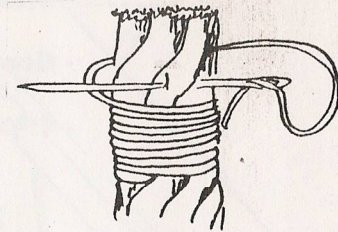
JAN HAZELHOFF
HARM PRENGER
FRE MEEUWES en
IDA WIERENGA

omdat zij met mij bij het gemeentehuis waren op 23
cq 30 mei j.l.

sietske.

Benaaide takeling.

- Permanente manier om touweind
af te werken.
- Steek het garen een aantal
keren door het touw.
 - Wikkel de slagen om het touw,
zo strak mogelijk.
 - Steek de naald door een streng
aan de bovenkant van de takeling.
 - Haal het garen terug over de
slagen, zo, dat het over een
tier ligt. (Fig. twee)
 - Steek de naald onder door het
touw en daarna weer terug naar
de top. Afwerken met een paar
steken.

**FEEBTPROGRAMMA MOLEN "DE KORENBLOEM"
TE VRIESCHELOO**

ZATERDAG 24 JUNI 1995

- 11.00 uur
- Opening door loco Burgemeester Dhr. Zijlstra
 - Toelating ballonnen door schooljeugd
 - Braderie
 - Vrijmarkt kinderen
 - Drankorgel 'Zwarte Dorus'
 - Goochelaar 'Lorentinus' bekend van T.V.
 - 4 Molen Fietstocht

ZONDAG 25 JUNI 1995

- 11.00 uur
- Oud Hollands Spellendag
 - Inkerstand
 - Miniatuur molen, Molenwerkgroep Oost-Groningen
 - Goochelaar 'Lorentinus'
 - Bak je eigen pannenkoek
 - Koffie van Jut, koekkrakken
 - "de Peerdetram" mogelijkheid tot gratis rondrit door het dorp
 - 4 Molen Fietstocht
 - Muzikale omlijsting door Janny en Glnus

